

Verder na een hartoperatie

Cardiothoracale chirurgie

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Uw herstel thuis	3
3. Algemene Richtlijnen	6
4. Praktische zaken rondom uw ontslag	13
5. Identificatie hartklepprothese, pacemaker of icd	14
6. Bureau Patiëntenbelangen	15
7. Patiëntengroepen- en verenigingen	15
8. Tot slot	16
9. Ruimte voor uw notities	16

© Catharina-ziekenhuis
Michelangelolaan 2
Postbus 1350
5602 ZA Eindhoven
040 - 239 9111

Patiëntenvoorlichting
CTC/verder na een hartoperatie/10-07-2009

1. Inleiding

Over een paar dagen gaat u na uw hartoperatie het Catharina-ziekenhuis in Eindhoven verlaten. Als u denkt aan naar huis gaan, komen er misschien vragen bij u op die met uw herstel te maken hebben, zoals 'wanneer mag ik weer fietsen?' en 'wanneer kan ik weer aan het werk?'. Deze brochure gaat in op de meest voorkomende vragen en problemen die na uw ontslag kunnen ontstaan. U krijgt adviezen die u kunnen helpen na de operatie thuis de draad weer op te pakken.

Met anderen praten over de operatie kan heel prettig zijn. Bedenk daarbij wel dat het herstel bij iedereen anders verloopt. Hoe snel u herstelt, hangt onder meer af van de hartoperatie die u heeft ondergaan, uw leeftijd en uw conditie vóór de operatie.

Wanneer u naar aanleiding van deze brochure nog vragen heeft, kunt u die vóór uw ontslag uit het ziekenhuis bespreken met de arts, verpleegkundige, fysiotherapeut of diëtist. Bespreek met de verpleegkundige of de thuissituatie geregeld is. Indien u nog vragen heeft, bespreek dit dan met de verpleegkundige. Als u weer thuis bent en toch nog vragen hebt kunt u dit bespreken met uw huisarts, met de hartchirurg of de cardioloog op de polikliniek.

Wij wensen u een spoedig herstel en een gezonde toekomst.

2. Uw herstel thuis

2.1 Emoties na de operatie

Het kan zijn dat u na de operatie sneller geëmotioneerd bent. Hierdoor huilt u makkelijker, ook wanneer er daarvoor (voor anderen) geen aanleiding lijkt te bestaan. Ook kan het zijn dat u onredelijk boos bent, driftbuien hebt, of snel geïrriteerd raakt. Daarnaast kan het zijn dat u problemen hebt bij het concentreren, of vergeetachtig bent. Deze verschijnselen zijn normaal bij het verwerken van een ingrijpende gebeurtenis, wat een hartoperatie zeker is. Deze verschijnselen verdwijnen allemaal in de loop van een paar weken/ maanden.

Eén en ander kan tot spanning in de relatie met uw partner leiden. Uw partner of anderen die bij u wonen, hebben ook een spannende tijd achter de rug. Van hen wordt vaak verwacht dat ze sterk zijn, dat ze u opvangen en niet laten zien dat zij het ook moeilijk hebben. Het heeft geen zin om emoties te onderdrukken. Het advies is om samen de operatie te verwerken en de gebeurtenis langzaam een plaats te geven in het leven. Vertrouw erop dat de reacties, hoe pijnlijk ze ook zijn, normaal en in de meeste gevallen tijdelijk van aard zijn.

2.2 Lichamelijke verschijnselen na de operatie

Na de operatie kunnen allerlei verschijnselen optreden.

- Gedurende de eerste dagen kunt u zich **opgelucht en uitgelaten** voelen. Maar soms hebben mensen ook last van **depressieve klachten** die een aantal weken kunnen duren.
- Het is normaal dat u bij inspanning in het begin last heeft van **kortademigheid**. Dit neemt meestal snel af.
- **Zwakte en vermoeidheid** komen ook vaak voor na een grote operatie. Meestal verdwijnen deze klachten vanzelf als u uw normale leven weer oppakt.
- Verlies van **eetlust/ smaak** kan voorkomen tot een maand na de operatie.
- **Slaapstoornissen** kunnen de eerste weken voor komen.
- Door toename van vocht in het oog, kan het zijn dat u **problemen heeft met zien**. Het lijkt alsof uw bril niet goed meer is. Na een paar weken gaan de klachten vanzelf over.
- Het kan zijn dat u **vocht vasthoudt** met name in het uw geopereerde been waar ze de vaten verwijderd hebben.
- Indien er een slagader uit uw borstwand is gebruikt als omleiding voor een vernauwde kransslagader, kan deze plaats **doof aanvoelen of overgevoelig zijn**. Dit gevoel is duidelijk anders dan de pijn op de borst die u vóór de bypass-operatie voelde. De pijn na de operatie is meestal van tijdelijke aard maar soms kan het ook enkele weken duren voordat de pijn verdwenen is.
- Wanneer een ader uit uw been/arm is verwijderd, kan soms een kleine huidzenuw worden beschadigd. Hierdoor kan bijvoorbeeld een **gevoelloze plek** ontstaan. Deze plek verdwijnt langzaam, maar vaak blijft een klein deel van de huid van het been/arm vreemd aanvoelen. Hoewel dit vervelend kan zijn is dit geen reden tot bezorgdheid.

- Het kan zijn dat u uw hart nadrukkelijker **voelt bonzen**. Dit verschijnsel is doorgaans onschuldig en tijdelijk van aard. Indien u een snelle en onregelmatige pols voelt en daarbij last krijgt van transpiratie, vermoeidheid of misselijkheid moet u onmiddellijk contact opnemen met uw huisarts.

Bespreek klachten altijd met uw eigen cardioloog, als u bij hem/haar op controle bent. Ook als het gaat om de borst-, arm- en/of de beenwond.

2.3 Wonden

- Uw operatiewond is meestal dicht als u naar huis gaat. Indien de wondranden nog niet gesloten zijn of als er wat vocht uit komt, legt de verpleegkundige u uit hoe u uw wond moet verzorgen. U krijgt hiervoor de benodigde materialen mee naar huis. In bijzondere gevallen wordt de thuiszorg ingeschakeld voor de wondverzorging.
- Gebruik geen poeder en zalf op de wond. Soms kan er een draadje van een hechting zichtbaar is, trek er dan niet aan. De hechting lost vanzelf op.
- Als de korstjes van de wond af zijn, mag vitamine E-crème gebruikt worden om de genezing te bespoedigen en verbeteren. Verkrijgbaar via drogist of apotheek (zonder recept). Vermijdt felle zon op uw wond want dit kan verkleuring van het litteken geven.
- Indien er problemen zijn met uw wond, adviseren wij u contact op te nemen met uw huisarts. Hij kan u doorverwijzen naar de wondpoli van de cardiochirurg. Het telefoonnummer hiervan is 040-239 8680. De wondpoli is op maandag- en donderdagmiddag geopend. En te vinden op route 24.
- We adviseren vrouwen om in de dagen na de operatie een BH te dragen. Dit geeft extra steun voor de wond.
- Vooral bij de knie en de enkel kan het litteken van de wond de eerste weken licht steken. Dit gaat vanzelf over. Als uw wond continue pijn doet, daarbij rood en dik wordt en vocht produceert, raden wij u aan om contact op te nemen met uw huisarts.

2.4 Borstbeen

Bij bijna alle hartoperaties is het borstbeen tijdens de operatie in de lengte opengemaakt. Na afloop wordt dit weer stevig aan elkaar bevestigd met een aantal roestvrijstalen draden. Deze draden blijven zitten en zorgen ervoor dat het borstbeen weer stabiel aan elkaar vast kan groeien.

Dit kost ongeveer vier tot zes weken. U kunt nu dan ook rustig op uw zij, rug of buik liggen. U ondervindt van de draden geen hinder bij controlepoortjes bij bijvoorbeeld het vliegveld of winkels.

Bij hoesten, niezen en persen is het borstbeen de eerste weken nog gevoelig.

2.5 Spierpijn

Na de operatie is spierpijn in uw nek, uw rug, tussen uw ribben en rondom uw schouders normaal. Dit komt doordat tijdens de operatie uw spieren zijn opgerekt bij het openen van uw borstkas. De spierpijn wordt na zes tot acht weken geleidelijk minder.

2.6 Wanneer een arts bellen?

Als zich medische problemen voordoen in de (korte) periode tussen ontslag en de eerste nacontrole bij uw eigen cardioloog, kunt u het beste eerst contact opnemen met uw huisarts of uw cardioloog. Als er reden toe is maakt men een afspraak met de cardiochirurg die u in het Catharina-ziekenhuis heeft behandeld.

Het is raadzaam contact op te nemen met uw huisarts bij de volgende klachten:

- Koorts hoger dan 38,5 °C
- Als de wonden rood, dik en pijnlijk worden, of als er helder of troebel vocht uitkomt.
- Toename van de wondpijn of als u merkt dat het borstbeen los zit.
- Snelle of onregelmatige hartslag.
- Pijn op de borst zoals voor de operatie (angina pectoris)
- Toename van kortademigheid bij inspanning of in rust.
- Toenemende hoest en het opgeven van geel/groen slijm.

3. Algemene Richtlijnen

De volgende richtlijnen gelden voor alle hartoperatie patiënten. Uitzonderingen hierop zal uw behandelend arts of nurse practitioner met u bespreken.

3.1 Activiteiten

Het is goed om elke dag de activiteiten wat uit te breiden. Normaal bewegen en inspannen is goed voor uw herstel, maar gun uw lichaam ook op tijd rust.

Tillen

Vier tot zes weken na de operatie is voorzichtig belasten van het borstbeen aanbevolen zodat het weer goed aan elkaar kan vastgroeien. Draag geen tas in één hand terwijl de andere hand leeg is. Til geen zware voorwerpen en verdeel het gewicht over beide armen.

Fietsen

Vier tot zes weken na de operatie wordt fietsen afgeraden. Afhankelijk hoe het met u gaat. Door de narcose kan uw concentratie- en reactievermogen tijdelijk verminderd zijn waardoor de kans op vallen groter is. Daarnaast kan leunen op het stuur het genezende borstbeen overbelasten, wat de genezing niet ten goede komt. U mag wel fietsen op een hometrainer.

Autorijden

Zoals bij het fietsen geldt het ook bij het autorijden dat u de eerste vier tot zes weken na de operatie hiervan moet afzien.

Wandelen

Maak gerust dagelijks een wandeling. Dit raden wij u zelfs aan. Begin met een korte wandeling (± 10 minuten) en breidt dit langzaam uit.

Wees voorzichtig als u met een hond gaat wandelen. Plotseling trekken aan de riem kan het nog niet genezen borstbeen overbelasten. Overleg met uw fysiotherapeut wanneer u weer uw hond mag uitlaten.

Douchen

U mag zich vanaf de vierde dag na de operatie douchen.

Baden

Ga pas vier weken na de operatie weer baden omdat de huid rondom de wond in het water week wordt.

Huishoudelijk werk

Tot ongeveer zes à zeven weken na het ontslag bent u nog niet in staat het huishouden volledig op u te nemen

De eerste weken raden wij u aan alleen licht huishoudelijk werk te doen.

Het zware werk zoals ramen wassen en stofzuigen kunt u de eerste weken beter aan een ander overlaten. Soms kan het nodig zijn om (gezins) hulp te regelen voor deze periode.

Werken

Of, en zo ja wanneer, u weer gaat werken, kunt u het best overleggen tijdens het eerste bezoek met uw cardioloog of met uw huisarts en de bedrijfsarts. Tijdens de revalidatie (hier komen we later nog op terug) wordt ook aandacht aan dit onderwerp besteed. Meestal vindt werkhervatting plaats tussen de twee en drie maanden na de operatie, afhankelijk van uw werkzaamheden

3.2 Roken

Roken is slecht voor uw gezondheid. Onderzoek heeft aangetoond dat doorgaan met roken na de bypassoperatie een nadelig effect heeft op de resultaten op langere termijn en het ontstaan van nieuwe vernauwingen. Wij raden daarom roken af.

Stoppen met roken is niet altijd gemakkelijk. Sommige mensen hebben een steuntje in de rug nodig van een verpleegkundige of (huis)arts. Een stop-met-roken-cursus kan u daarbij helpen. Meer informatie hierover vindt u in het brochurerek op de afdeling.

3.3 Dieet

Voor een gezond hart en gezonde bloedvaten is het belangrijk dat u het gebruik van vet eten (voornamelijk van verzadigd vet), cholesterol en zout beperkt. Ook is een gezond gewicht belangrijk bij het voorkomen van hart- en vaatziekten. Via de verpleegkundige kunt u hierover informatiemateriaal ontvangen. Of u een dieet, en zo ja welk dieet, moet volgen, bespreekt u met uw eigen cardioloog of huisarts. Tot het eerste bezoek aan één van hen houdt u het dieet aan dat u volgde in het ziekenhuis.

Zie voor meer informatie het brochure rek op de afdeling. Of kijk voor meer informatie op internet: www.voedingcentrum.nl

Als u bloedverduunners zoals acenocoumarol/ fenprocoumon gebruikt, let dan op het eten van teveel producten waar Vitamine K in zit (bv koolsoorten, spinazie, erwten, volkoren producten, eierdooiers, vislever olie en multivitamine producten). Een teveel aan vitamine K kan de bloedstolling beïnvloeden.

3.4 Alcohol

Eén tot drie glazen alcohol per dag is toegestaan. Geniet, maar drink met mate, zeker als u medicijnen gebruikt. Overmatig gebruik van alcohol in combinatie met het gebruik van bloedverdunners is slecht, omdat de dosering van de antistollingsmiddelen dan moeilijk te regelen is. Bespreek uw gebruik van alcohol met de cardioloog.

3.5 Seksualiteit

U hoeft niet bang te zijn om te vrijen. Vrijen betekent geen extra risico voor uw hart of operatiewond als deze voldoende genezen is. Het vraagt niet meer inspanning dan het oplopen van twee trappen, of in flinke wandelpas een blokje om. Het is na een grote operatie echter niet ongewoon dat het vrijen niet meteen verloopt zoals u het gewend was.

Het gebruik van bepaalde medicijnen (de zogenaamde bèta-blokkers) kan invloed hebben op uw potentie. Mocht dit problemen opleveren, bespreek deze dan met uw huisarts of cardioloog.

Bron: Brochure “Hart en Lust, seksualiteit en intiem contact na een hartaandoening”, verkrijgbaar op de verpleegafdeling in het brochurerek.

3.6 Medicijnen

Bij het ontslag krijgt u een recept mee voor uw medicijnen. De verpleegkundige spreekt dit met u door. Als u in het weekend met ontslag gaat, gaat u uw medicijnen halen bij de apotheek die weekenddienst heeft.

Belangrijk:

De kleur, vorm en benaming van de medicijnen die u van uw apotheek krijgt kan verschillen met de medicijnen die u in het ziekenhuis gebruikt(e). Dit heeft te maken met de stofnaam of fabrieksnaam van het medicijn. De werking is echter hetzelfde.

Lees daarom de bijsluiter van uw medicijnen aandachtig en raadpleeg bij twijfel uw huisarts/apotheek!

Als u een mechanische hartklep hebt gekregen, moet u levenslang acenocoumarol (sintrommitis) of fenprocoumon (marcoumar) gebruiken. Deze medicijnen zorgen ervoor dat uw bloed minder snel stolt en het voorkomt dat er zich stolsels op de hartklep hechten.

Bepaalde medicijnen en alcohol kunnen de werking van bovengenoemde medicijnen beïnvloeden (zie 3.4) Door het gebruik van bloedverdunders kunnen kleine wondjes langer doorbloeden en kunt u ook sneller een blauwe plek krijgen als u zich ergens aan stoot.

3.7 Trombosedienst

De trombosedienst controleert het bloed van mensen die bloedverdünnende medicijnen gebruiken zoals acenocoumarol (sintrommitis)of fenprocoumon (marcoumar).

Bij ontslag krijgt u hiervoor een afspraak mee. Door de INR (de mate van ontstolling van het bloed) te meten, bepaalt de trombosedienst de dosis van de bloedverdunders. De voorgeschreven hoeveelheden tabletten kunnen daarom wisselen. De meeste geneesmiddelen mag u in combinatie met bloedverdünnende medicijnen gebruiken, Acetylsalicylzuur(aspirine) niet, als pijnstiller mag u wel Paracetamol nemen.

Overleg bij twijfel met de huisarts/apotheek of met de trombosedienst. Uw cardioloog overlegt met u welk antistollingsmiddel voor u het meest geschikt is.

Als u een bioprothese (biologische klep) heeft gekregen zal na verloop van tijd het gebruik van de bloedverdunders in overleg met uw cardioloog gestaakt of gewijzigd worden.

3.8 Griep prik

Uw weerstand is verminderd door de operatie, waardoor uw lichaam niet in staat is het griepvaccin te verwerken. Daarom mag u de eerste zes weken na de operatie geen griep prik krijgen.

3.9 Tandarts

Als u een kleine ingreep bij de tandarts of een kleine operatie moet ondergaan, dient u uw tandarts of behandeld arts te vertellen dat u bloedverdunders gebruikt.

Na klepoperaties

Als u een klepoperatie hebt gehad (of een aandoening heeft aan de hartklep(pen)) geldt dat vóór en na een tandheelkundige behandeling of operatie kortdurend een antibioticakuur gegeven wordt. Dit is om te voorkomen dat een infectie overslaat op het hart en de kleppen. Deze infectie heet endocarditis en kan levensbedreigend zijn. (Zie ook de brochure: "Preventie bacteriële endocarditis")

Via de tandarts of behandelend arts krijgt u een recept voor antibiotica. Volg de instructies goed op!

Nauwgezette mondhygiëne en controle bij de tandarts blijft van groot belang, evenals de bescherming tegen infecties bij tandheelkundige ingrepen.

3.10 Rust

Bouw in de periode na de operatie rustig uw conditie weer op. Dat u na een inspanning moe bent is heel normaal, neem na inspanning een rust moment als u daar behoefte aan heeft.

3.11 Revalidatie

Uw eigen cardioloog spreekt met u af welke vorm van revalidatie geschikt is voor u en wanneer u daar mee mag beginnen. Normaal is dit twee tot drie maal per week. U gaat fysiotherapeutische oefeningen doen en dit vindt over het algemeen plaats in uw eigen ziekenhuis. Onder begeleiding van een fysiotherapeut(e) in groepsverband, de zogenaamde hartrevalidatiegroep. Soms kan het nodig zijn om de revalidatie in een revalidatiecentrum voort te zetten. We bekijken dit per situatie en bespreken dit met u en uw familieleden.

Wij adviseren om na ongeveer veertien dagen na het ontslag te starten met uw revalidatie. Indien u in die tijd nog géén oproep heeft ontvangen of er heeft nog geen afspraak met de cardioloog plaats gevonden, dan is het raadzaam om contact te zoeken met de fysiotherapeut in uw ziekenhuis.

3.12 Steunkousen

Bij omleidingen aan de kransslagaders wordt veelal een ader uit het been gehaald. Het bloed wordt nu afgevoerd via andere aders en het kost enige tijd voordat uw lichaam zich volledig heeft aangepast. In de eerste weken na de operatie kan uw been door vochtophoping dik worden. Om dit te voorkomen, krijgt u overdag een steunkous aan om het geopereerde been. 's Nachts moet u de kous uit doen. Zolang u de kous draagt is het belangrijk, wanneer u zit, om uw benen niet over elkaar te leggen, want dit belemmert ook de terugvloed van het bloed uit het been. U dient de kous ongeveer zes weken na uw operatie te dragen, tenzij uw cardioloog dit anders voorschrijft. Na deze periode heeft de bloedsomloop van het been zich aan de nieuwe situatie aangepast. De kousen zijn wasbaar in de wasmachine tot 90°C. Ze mogen niet in de droogtrommel.

3.13 Vakantie

U mag vanaf vier weken na uw hartoperatie met vakantie gaan, als de wonden genezen zijn en u zich verder goed voelt. Twijfelt u aan uw gezondheidstoestand, raadpleeg dan uw cardioloog of uw huisarts.

3.14 Sport

Sporten kan voor u weer een prettige wijze van in- en ontspanning zijn. Na de operatie kunt u vaak meer dan u zelf denkt. Sporten zoals tennis, bowlen en trimmen worden de eerste zes tot acht weken afgeraden in verband met de genezing van het borstbeen. Ook contactsporten zoals judo worden in deze periode afgeraden. Voorzichtigheid is ook geboden bij gebruik van bloedverdunners. Dit omdat men door het gebruik van antistollings medicijnen sneller en grotere bloeduitstortingen kan krijgen. Zwemmen kan weer vier weken na de operatie, overleg bij twijfel met uw cardioloog. Als u zich onzeker voelt om weer te gaan sporten, kunt u zich ook eventueel wenden tot de stichting “Hart in Beweging” die recreatiesport voor ex-patiënten organiseert.

3.15 Zon en zonnebank

In verband de wondgenezing, is het niet verstandig om de wonden de eerste drie maanden na de operatie aan felle zon of de zonnebank bloot te stellen. Een gezichtsbruiner is wel toe gestaan. Er zijn ook goede huidbruinende crèmes in de handel voor wie een bruin tintje wil hebben. Bij gebruik van het medicijn Cordarone (amiodaron) raden wij het af om in de zon te gaan zitten of de zonnebank te gebruiken in verband met verbranding en verkleuring van de huid! Deze verkleuring kan enkele dagen tot een week aanhouden. Zonnebrandcrème biedt maar gedeeltelijk bescherming tegen verbranding en verkleuring van de huid. De huid kan blauw- grijs verkleuren en bij langdurig gebruik van dit medicijn en blootstelling aan de zon kan de verkleuring maanden tot jaren aanhouden. In zeldzame gevallen bleef de verkleuring bestaan.

3.16 Diabetes (suikerziekte)

Indien u diabetes heeft en geopereerd bent aan uw hart is het mogelijk dat u tijdens de opname wisselende bloedsuikers heeft gehad. Ook thuis kunnen de bloedsuikers nog even schommelen. Voor een optimale wondgenezing is het belangrijk dat uw bloedsuikers stabiel blijven. Bij twijfel, neem contact op met uw huisarts, internist of diabetesverpleegkundige.

U Krijgt van de verpleegkundige een kopie mee van de lijst met de glucosewaarden en behandeling tijdens de opname. Deze kunt u dan meenemen bij de eerstvolgende controle.

4. Praktische zaken rondom uw ontslag

Bij uw ontslag uit het ziekenhuis ontvangt u de volgende papieren van de verpleegkundige:

- Brief voor de huisarts
- Recepten voor medicijnen
- Kaart voor de trombosedienst (als u acenocoumarol of fenprocoumon gebruikt)
- Afspraken voor het polikliniekbezoek (voor cardioloog en cardiothoracale chirurg)
- Ontslagbrief en een kopie van het operatieverslag voor de cardioloog (en eventueel een cd-rom)

En indien nodig:

- Afspraak polikliniek wondverpleegkundige
- Afspraak medebehandelend arts
- Afspraak huisarts om drainhechtingen te laten verwijderen

Een afspraak voor revalidatie bij de fysiotherapie krijgt u via de cardioloog in uw eigen ziekenhuis. De patiënten die bij een cardioloog in het Catharina-ziekenhuis onder behandeling zijn krijgen een afspraak thuisgestuurd.

4.1 Patiëntenenquête

Binnen zes tot acht weken krijgt u een enquête over patiënttevredenheid op de afdeling cardiothoracale chirurgie thuisgestuurd. Wij zouden het erg fijn vinden als u deze enquête wilt invullen en terug wilt sturen. Uw mening is erg belangrijk, we kunnen hierdoor eventuele verbeteringen doorvoeren. Bij de enquête zit een begeleidende brief waarin staat wat er precies van u gevraagd wordt.

4.2 Poliklinische controles

Patiënten van het Catharina-ziekenhuis komen vier weken na het ontslag voor controle bij de cardioloog. De overige patiënten worden binnen tien tot veertien dagen na het ontslag voor de nacontrole in het eigen ziekenhuis verwacht. U krijgt een kaartje mee om zelf de afspraak hiervoor te maken.

Vermeld er dan duidelijk bij dat u een hartoperatie heeft ondergaan en dat u moet gaan starten met hartrevalidatie. Het is belangrijk dat u hier tijdig mee gaat starten indien uw conditie het toelaat. Zo herstelt u lichamelijk en geestelijk het snelst.

Indien u onder behandeling bent van een cardioloog uit een ander ziekenhuis, kan het toch soms zijn dat de nacontrole tijdelijk in het Catharina-ziekenhuis plaats vindt. De reden hiervoor kan zijn dat er problemen met de genezing van de wond zijn of dat u een bijzondere hartklepoperatie hebt ondergaan. Soms gaat aan de nacontrole nog een echo-onderzoek van het hart vooraf. Als de controles in het Catharina-ziekenhuis zijn afgerond vindt verdere controle en behandeling door uw eigen cardioloog plaats.

Bij ontslag krijgt u een afspraakkaartje mee voor een gesprek bij de cardiothoracaal chirurg die u heeft geopereerd. Deze vindt plaats ongeveer vijf tot zes weken na het ontslag. Indien u geen behoefte aan dit gesprek heeft, omdat alles duidelijk is en u geen vragen heeft kunt u deze afspraak gerust afzeggen. Uw cardioloog heeft alle informatie gekregen met betrekking tot uw hartoperatie. Tijdens uw poliklinische controle kunt u ook aan hem/ haar uw vragen stellen.

5. Identificatie hartkleprothese, pacemaker of icd

U krijgt enkele weken na het ontslag de zogeheten hartklepidentificatie-pas door de secretaresse van uw chirurg thuis gezonden. Deze pas bevat gegevens over uw persoonlijke hartkleprothese(n) of de klepring(en) die ingebracht zijn bij de operatie.

Op het pasje, staat onder andere vermeld:

- uw naam en geboortedatum
- het type klep dat u heeft
- het merk
- het registratienummer
- de positie (waar deze zich bevindt in uw hart)
- operatiedatum

Deze gegevens stellen artsen en andere hulpverleners in staat om snel en doeltreffend hulp te verlenen als dat onverhoopt ooit nodig zou zijn. Het is raadzaam het pasje altijd bij u te dragen.

Identificatie definitieve pacemaker/ ICD

Als u een definitieve pacemaker heeft gekregen krijgt u vanuit het secretariaat van de hartcatheterisatie ook een identificatiekaartje thuisgestuurd. Dit kan ook enkele weken duren. Het is raadzaam het pasje altijd bij u te dragen.

Voor meer informatie kunt u zich tijdens kantooruren wenden tot het secretariaat Cardiothoracale Chirurgie, telefoonnummer 040- 239 8680 of secretariaat Hartcatheterisatie kamer, telefoonnummer: 040-2397764.

6. Bureau Patiëntenbelangen

Het hartteam van het Catharina-ziekenhuis doet haar best om u zo goed mogelijk van dienst te zijn. Toch kan het gebeuren, dat u ontevreden bent over de behandeling of bejegening. Het beste kunt u uw klacht eerst bespreken met degene die daar verantwoordelijk voor is.

Als dat niet kan, kunt u zich wenden tot het Bureau Patiëntenbelangen (telefoonnummer 040-239 8410). U kunt natuurlijk ook een brief schrijven en die adresseren aan:

Bureau Patiëntenbelangen
Antwoordnummer 298
5600 ZA Eindhoven.
(Een postzegel is niet nodig)

7. Patiëntengroepen- en verenigingen

Een hartoperatie is een ingrijpende gebeurtenis. Veel mensen gaan zich bezinnen over hun gezondheid of leefgewoonten. Hoe zit het met stoppen met roken? Hoe ga ik met stress om? Beweeg ik voldoende?

Door de ziekenhuisopname blijven bij u en uw naaste familieleden en vrienden vaak veel indrukken achter. Het kan prettig zijn om daar over te praten met mensen die hetzelfde hebben meegemaakt. Patiëntengroepen- en -verenigingen bieden u daar de mogelijkheid toe en geven u desgewenst advies.

Waarschijnlijk heeft u van uw cardioloog of revalidatiearts het advies gekregen meer te gaan bewegen. De verschillende patiëntengroepen- en verenigingen richten zich met hun activiteiten speciaal op deze vormen van nazorg voor patiënten na een open hartoperatie. Zij zijn er dus voor u! Natuurlijk is uw partner bij al deze activiteiten ook van harte welkom. De verschillende groepen en verenigingen zijn actief op het gebied van lotgenotencontact en/of sportactiviteiten. U kunt ook kijken op www.beweegzoeker.nl

Wilt u meer informatie over de verschillende groepen, verenigingen en hun activiteiten? Neem dan contact op met de verpleegkundig consulent Cardio Thoracale Chirurgie (CTC) in het Catharina-ziekenhuis, telefoonnummer 040-239 7600. Bereikbaar op dinsdag, woensdag en donderdag tijdens kantooruren. Of u kunt contact opnemen met de Nederlandse Hartstichting telefoonnummer 070-315 5555

8. Tot slot

Wij wensen u een voorspoedig herstel toe. Voor informatie of vragen na uw ontslag kunt u contact opnemen met de verpleegkundig consulent CTC, telefoonnummer 040-239 7600.

9. Ruimte voor uw notities